

Komunistų sušaudymo Kaune nebuvo

Nugina taip jau žinią apie suėmimą 150 žydų

Varšuva skelbia, kad Maskva kurstanti komunistų sukilimą Lietuvoje

4 komunistai Kaune nebuvo sušaudyti

Pasmerkiesiems mirties bausmę Smetona pakeitęs kalėjimu ligi gyvos galvos

RYGA, sausio 2. [Chicago Tribune kabl.] — Lietuvos diktatorius, Antanas Smetona, vakar oficialiai nugalė pranešimą, buvau naujoji Lietuvos valdžia sušaudyti Kaune keturis komunistų vadus, kaltinamus del planavimo nugalėti naują įsteigtą valdžią. Pasmerkiesiems mirties bausmę buvo Smetonos pakeista kalėjimu ligi gyvos galvos.

Voldemaras išvyko į Klaipėdą vokiečių raminti

Prof. Voldemaras, dabartinis Lietuvos premjeras ir užsienio reikalų ministras dabar lankosi Klaipėdoje derintis su vokiečių gyventojais, kurie ligi šiol priešinos Kauno pastangoms priversti juos mokytis lietuvių kalbos. Ta kalba, kuria lietuviai labai didžiuojasi, yra viena sunkiausių pasauly kalbų išmokti.

Išgauti iš Klaipėdos vokiečių redaktoriai kviečiami atgal grįžti

Keturi Klaipėdoje leidžiamų vokiečių laikraščių redaktoriai, kurie buvo išgauti iš Klaipėdos už tai, kad jie savo laikraščiuose kritikavo pastarąjį pervartą Kaune, bus pakviesti grįžti atgal į Klaipėdą, kadangi naujoji Lietuvos valdžia susirūpinusi išlaikymo geresnių santykių tarp Kauno ir Berolino.

Elgetų trustas Maskvoj

RYGA, sausio 2. — Maskvos Izviestija praneša, kad policija susekus ir likvidavusi Maskvoj didelį ir gerai organizuotą elgetų trustą.

Trustas turėjęs aštuonisdešimt narių, kurie laikę užėmę mieste geriausius elgetavimo vietas. Vienam trusto nariui susirgus, centralinė organizacija paskirdavusi pavaduotoją. Trusto vadas turėjęs banke pasidėjęs 8,000 rublių, ir kaimynai laikę jį augštu sovietų valdininku.

Elgetų centro įstaiga buvusi vienuose aplūžusiuose namuose netoli nuo miesto centro, ir ten kas vakaras elgetos susirinkdavę kiekvienas savo pelnytus nuosimėjus sumokėti. Per Kalėdų šventes elgetos buvę savo „darbuotė“ dar labiau išplėtę, pasisamdymai elgetauti ketę dešimčių pabastų vaikų.

Bet čia ir atsitikus nelaimė. Kai kurie vaikai, policijos suminti, dalyką išdavę, ir visas elgetų trustas buvęs suimtas ir sukištas į Butirky kalėjimą.

Kominternas kurstas sukilimą Lietuvoje

Maskviškis internacionalas esąs paskyręs tam milijoną litų — skelbia Varšuva

VARŠUVA, sausio 2. [Chi. Tribune koresp.] — Nežiūrint neramumų pačioje Rusijoje, sovietai, pasirodo, daro ką galėdami, kad nuvertus naująjį režimą Lietuvoje. Praneša, kad komunistų internacionalas paskyręs vieną milijoną litų komunistų sukilimui Lietuvoje kurstyti.

Lietuvos valdžia visu uolumu rengiasi patremti kiekvieną galimą revoliucinių grupių sukilimą.

Per pastarąsias kelias dienas policija Lietuvoje darė medžioklę, gaudydama komunistus ir kraštutinius darbininkų vadus. Koncentracijos punktuose (turbūt Kauno) užmiesty internuota apie 2,000 įtariamų asmenų.

Prieš tokius fašistinius valdžios metodus socialdemokratų kelia griežtus protestus.

Naujas Lietuvos policijos viršininkas, Jakoba [?], pranešė valdžiai, kad jei policijos kontingentas nebusis padidintas, jis negalės užtikrinti valstybės saugumo nuo komunistų pavojaus.

Bolševikų teroras nelaimingoj Gruzijoje

Per pastarus du mėnesius „Čekos“ buvo sušaudyta 500 socialistų ir darbininkų

BERLINAS, sausio 2. — Centralinis Gruzijos socialdemokratų partijos komitetas Tiflėje per savo užsienio delegaciją (Centrali, Džordania ir jų draugus) paskelbia oficialiai pranešimą apie šio naujo pradėtą sovietų valdžios terorą Gruzijoje prieš gruzinų socialdemokratiją.

Pasak to pranešimo, dabar Kaukaze beveik kasdieną daug socialdemokratų kimsa į kalėjimus, o kiti tiesiai, be jokio teismo, sušaudomi.

Per pastarus du mėnesius Gruzijoje sušaudyta daugiau kaip penki šimtai valstiečių ir darbininkų, daugiausiai socialdemokratų. Pranešime paduodama daugybė vardų asmenų, kurie buvo bolševikų „čekos“ suimti, kartu su sušaudytųjų vardais.

Tasai oficialinis pranešimas griežtai nugina sovietų spaudos paskelbtus skelbimus, kad Solovecko sala tapus panaikinta kaip politinių kalinių trėmimo vieta ir kad kaliniai socialistai buvę esą iš ten paimiti ir pergabenti į kitas vietas.

Tai visai netiesa, sako pranešimas. Žiaurusis Soloveckas iki šandien tebėra trėmimo vieta ne tik kriminaliniams nusikaltėliams, bet taip pat ir politiniams. Tam savo pareiškimui paremti, pranešimas paduoda keliolika vardų socialdemokratų, kurie ką tik neseniai buvo išdanginti į Solovecką.

Bilius prohibicijos įstatymui atšaukti

WASHINGTONAS, sausio 2. — Kongresmanas Cochran [Mo.] pranešė, kad jis rengiasi inešti bilių atšaukti prohibicijos įstatymą ir Volsleado akta modifikuoti taip, kad būtų leista gaminti ir pardavinėti alus ir lengvas vynas.

[Pacific and Atlantic Photo]

Sholto Douglas, kuri yra vadinama Europos „Peggy Joyce“, nes apsidėjęs jau su ketvirtu vyrų. Ji stovi šalia savo vyro No. 4, kuris yra grafas Fernand Bertier de Sauvigny. Douglas yra anglė.

Alkanai valstiečiai Rusijoje kelią maištą

Odesoj ir Chersono karo padėtis; Kaliningas grumojasi maištininkams represijomis

VARŠUVA, sausio 2. — Pranešimai iš Maskvos sako, kad Ukrainoj kilę bado maištai. Odesoj ir Chersono paskelbta karo padėtis.

M. Kalininas, liaudies komisarių pirmininkas, išleido proklamaciją, kurioje jis graudena valstiečius nurinti. Jis įspėja, kad prieš maištininkus mobilizuojama policija ir kariuomenė.

Blogas šiemet užderėjimas esąs maištų priežastis.

Centralinė valdžia įsakė vietovėms sovietams kiekvieną sukilimą trenpti geležine ranka. Sovietų spaudos pranešimu, Solovecko saloj kilę kalinių neramumų. Tukstančiai kalinių pakėlę maištą ir puolę kalėjimo viršininkus ir sargybas. Įvykio smarki kova, kurioje abiejose pusėse buvę daug užmuštų ir sužalotų.

Keturi Albanijos sukilėliai pakarta

TIRANA, Albanija, sausio 2. — Skutari miesto rinkoj buvo pakarti Albanijos piliečiai, mirties bausmei pasmerkti už dalyvavimą pastarajame sukilime šiaurinėj Albanijos dalyje prieš dabartinę Ahmedo Zogu valdžią.

Chicago ir apilinkai federalinis oro bluzas šiai dienai prašašauja:

Bendrai gražu; nedidelė temperatūros atmaina; stiprokas, daugiausiai pietų vakarų vėjas.

Vakar temperatūros buvo vidutiniškai 36° F.

Šiandien saulė teka 7:18, leidžiasi 4:30 valandą.

Beraščių skaičius sovietų Rusijoje didėja

Surašinėjant gyventojus Rusijoje, žmonės į surašinėtojus žiūri kaip į antikristus

RYGA, sausio 2. — Daromo SSSR gyventojų surašinėjimo nepilnai duomenimis, sovietų Rusijos gyventojų skaičius šandien siekia apie 145 milijonus.

Komisaras Osinskis sako, kad iki šiol gauti pranešimai rodo, jogei beraščių skaičius Rusijoje, vietoj eiti mažyn, einas didyn. Be to surašinėtojai nusiškundžia, kad gyventojai laiką juos velnio agentais, antikristais, rengiančiais svieto pabaigą. Del tos priežasties, surašinėtojai sako, kaimiečiai nenorį atsakinėti į klausimus, ir gauti iš jų teisingus atsakymus esą labai sunku.

Stiprus žemės drebėjimas Kalifornijoje

CALEXICO, Cal., sausio 2. — Čia ir visame Imperial Valley klony vakar įvyko stiprių žemės supurtymų, kai kur padariusių didelės žalos. Stipriausi žemės drebėjimai buvo jaučiami Calexico ir Mexicali, žemutinėj Kalifornijos dalyje, kur buvo namų sugriautų ir daug kitų gadinta. Žmonių regis niekas nežuvo, nors keliolika buvo sužalota. Materialinės žalos, kaip apskaičiuojama, padaryta apie 2 1/2 milijono dolerių. Nukentėjusiose vietose paskelbta karo padėtis.

Susekė monarchistų sąmokslą Graikijoje

ATENAI, Graikija, sausio 2. — Laikpaštis Eleutheros Typos skelbia, kad Atenuose tapęs susektas slapta monarchistų sąmokslas, turėjęs 114 skyrių. Sąmokslu nariai slapta gaudavę ginklų. Sąmokslininkų siekimas buvęs nuverti dabartinę valdžią ir grąžinti Graikijoj karalių.

13 žmonių užmušė automobiliai Chicagoje per Naujus Metus

Naujuosius metus Chicago pradėjo nekaip. Naujų Metų dieną Chicago miesto buvo automobilių užmušta dešimt žmonių, o sekmadienį iki pietų buvo dar trys asmenys užmušti, taigi viso trylika.

Užmuštieji yra Bert Blair, 40 metų; Louis Mikrut, 12 m.; Tony Morris, 49; John Penzanik, 28; A. C. Stage, 55; Thomas Haley, 79; Otto Bohischa, 60; Jack Usher, 40; Isadore Kesselman, 45. Visi jie buvo užmušti Naujų Metų šventę.

Vakar gi buvo užmušti: Charles Bartkus, 38 metų, 3231 W. 38th St.; Fred Hopson, 26, ir Howard Withersone, 71.

Charles Bartkus, lietuvis, buvo 2 valandą nakties rastas dar gyvas, automobilio baisiai sumankytas, ties 3815 S. Kedzie Avenue. Nugabentas į Peoples Park ligoninę jis tuo jau mirė.

Apsiausties padėtis Brazilijoje

RIO DE JANEIRO, Brazilija, sausio 2. — Prezidentas Luis paskelbė, kad apsiausties padėtis Rio Grande do Sul, Santa Catherina, Matto Grasso ir Goyazo valstijose pratęsiama dar iki sausio mėnesio pabaigos. Kitose centralinėse ir pietinėse valstijose apsiausties padėtis, paskelbta per Sao Paulo revoliuciją 1924 metų liepos mėnesį, dabar nuimta.

Kiniečiai puolą krikščionių misijas

PARYŽIUS, sausio 2. — Kablegrama iš Sanhajaus, Kinų, skelbia, kad atvykę ten kunigai pasakoja, jogei Kianging krašte kiniečių minios puolanti ir plėšiančios svetimų krikščioniškąs misijas.

Ištikimas Kruppo darbininkas buvęs francūzų šnipas

LONDONAS, sausio 2. — Iš Koelno praneša, kad Essene tapęs areštuotas vienas fon Luar, per daug metų buvęs Kruppo ištikimas tarnautojas, kurs dabar betgi buvęs susektas kaip francūzų šnipas. Suimtas fon Luar bandęs kalbėjisame nusižudyti.

PATARNAVIMAS PATOGUMAS SAUGUMAS

yra trys iš daugelio kitų priežasčių, kurios pritraukia lietuvių siųsti pinigų Lietuvon per NAUJIENAS.
1. NAUJIENOS duoda geriausią patarnavimą pinigų siuntėjams, ir NAUJIENŲ korespondentas Lietuvoje — Lietuvos Koperacijos Bankas — pinigų gavėjams. Greitumas įeina į patarnavimą.
2. Per NAUJIENAS yra patogusia siųsti delto, kad NAUJIENOSE galima atlikti reikalus dienomis, vakarais ir sekmadieniais ir, taipgi per skyrius ir pašta iš kitų miestų.
3. NAUJIENOS duoda visišką garantiją už siunčiamus pinigus, kad bus išmokėti adresatui ar grąžinti atgal jei adresantas nebuvo surastas.
Telegrafuoti pinigų Lietuvon per NAUJIENAS, tai kainuos jums tikrai 50 centų. Sekamos vietos suteiks jums patarnavimą:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
BENOŠIAUS APIEKA, 1616 W. 47th St.
TUBUČIO APIEKA, 233 E. 115th Street
TUPIKAIČIO APIEKA, 527 W. 120th St.
RAKO APIEKA, 2346 West 69th Street.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Namai ir Žemė

Lietuvių Nekilnojamo Turto Taryba
Incorp. 1925 m. bal. 12 d.

L. N. T. Tarybos Valdyba:

R. J. MACIUKAS, Pirmininkas — 2436 W. 59th Street
J. YUSKEVICIUS, Sekretorius — 3647 Archer Ave., Lafayette 4195
A. N. MASULIS, Išsininkas — 6641 So. Western Ave., Republic 5550

Padedant Naujus Metus

Sutikdami naujus metus, žmonės planuoja ir svarsto, ko pasiekti siekimas netolima ateityje. Vieni tikisi pakilti biznyje, profesijoje; kiti pradėti taupyti pinigus bankose arba mokėti spulks, kad pasikliau galėtų įsigyti namą ar žemės sklypą. Kiekvienas yra susirūpinęs ateinančiuose metuose sutaupyti daugiau negu perėjais. Ir ne bereikalo. Ka nors tikresnio galime susilaikyti tikrai protingai sutvarkydami savo išlaidas. Centai sutaupo dolerį, o doleriai šimtus. Didžiausias pasaulyje namas — turtuolio Woolworth'o New York'e pastatytas iš penkių ir dešimties centų, kuriuos žmonės sunėsa į jo krautuves.

Bet vien taupyti, ir taupyti, be nieko kito, nors yra girtinas dalykas, bet nėra pats geriausias. Sudėję šimtą, antrą turime pagalvoti kas su juom jau būtų galima padaryti. Vieni deda bankan nuosimčiams, kiti eina į biznį, treči perkasi nuosavybę: namą ar lotą. Žodžiu, pinigų leidžia apyvartoti, kad jie save, kaip tie sėklos grūdai, augintų, didintų. Aukšą ar sidabrą laikyti prie savęs, nors tai ir teiktų tiek tiek smagumo, neapsimoka. Krašto pramonė būtų labai menka, jei žmonės slėptų kiekvieną atliekamą dolerį už pečiaus. Daugelis lietuvių vargtų taip, kaip ir pirma, jei nebut griebęsi biznio ar panašaus. Tūkstančiai mūsų draugų pirkto namus ar lotus patogiomis sąlygomis ir šiandie jie turi užtikrintą ateitį sau ir savo vaikams. Jų turas keliaropai pasidaugino. O tuom tarpu tie, kurie leido pigius niekais, arba laikė užrakintus spintoje, ne daug ką pasistumdėjo pirmyn.

Mums, Chicago lietuviams, yra dalyk kur kas lengviau atsiekti savo tikslus. Keliolika ar keliadesimtis metų atgal neturėjom patyrimo ir nebuvom apsipratę. Šiandie mums jau taktai praminti. Iš visų pusių turime gerų pavyzdžių, kaip tie patys lietuvių, išėję savo mokyklą prie geležies katilo ar anglies kasyklos, pakilo ir tapo nepriklausomi pinigiskai. Jeigu arčiau prisizūrėsim, tai surasim, kad didesnė pusė jų atsiekė dabartinio stovio pirkdami nejudinamą nuosavybę.

Talgi ateinančiuose metuose, Chicago lietuvių privalėtų dar sparčiau siekti medžiaginės gerovės link ir pasinaudoti visomis progomis, kurias teikia šios šalies turtai. Jeigu mes pra-

leisime jas, tai jomis pasinaudos kiti.

—G. Lucas.

Chicagos Skolos Nėra Didelės

Kiti Amerikos miestai toli pralenkia

Nežiurint, kad Chicago auga ne dienomis, bet valandomis; platina gatves, bulvarus; kasa naujus kanalus; stato galybes mokyklų — jos skolos tačiau yra palyginamai mažesnės už kitų miestų. Kiekvienam Chicago gyventojui tenka vos \$58.96 bendrų miesto skolų. Kituose miestuose yra šiaip:

New York	\$212.76
Philadelphia	151.65
Detroit	144.91
Cleveland	141.64
Pittsburgh	138.68
San Francisco	138.47
Baltimore	127.27
Boston	120.31
Buffalo	109.92
Chicago	58.96

Lietuviai gal prikaišios miesto valdybai, kad ji leidžia pinigų patobulinimams tiksliai tose vietose, kur sukoncentruotas didžiausias biznis, o visai apleidžia antrajiles kolonijas. Well, bet nepamirškime, kad iškart viskas sunku apimti.

Tiesioginė nauda bus lietuviams iš pradėtos lygti 18-os gatvės apilinkėj upės, kurios tekėjimas dabartiniu laiku mažina biznį ir susisiekimą. Daugely vietų išvesti bulvarai yra naudingi kaip lietuviams, taip visiems miesto gyventojams.

—H. Sk.

Gelžkelių galvos sako 1927 metai bus geri

Visi Suviennyty Valstijų gelžkelių viršininkai tikrina, jog šie 1927 metai busią gal net geresni ir už perėjus. W. B. Storey, prezidentas Santa Fe linijos pareiškė:

"Kiek galima permatyt, 1927 metuose gelžkeliai turės tiek pat judėjimo, kiek ir 1926, ne-skaitant vienur, kitur pasireiš- kiančių išimčių."

I. E. Gorman, Rock Island prezidentas:

"Bendros krašto sąlygos at- rodo lygtai taip sveikos, kaip ir pernai tuo pat laiku, ir esant geram derliui, aš nematau prie- žasties, kodėl mės negalim ti- kėtis tokio pat arba dar dides- nio biznio 1927 m.

Tą patį sako ir kiti.—J. Č.

(Pacific and Atlantic Photo)

Herbert A. Lindhall repre- zentuojas Kuhn, Loeb & Co. ir National City Bank of New York. Jis nupirko už \$140,000, 000 Milwaukee and St. Paul geležinkelį, kuris buvo receiverio rankose. Tas geležinkelis pir- miau buvo kainuojamas \$750, 000,000.

Namų statymas aukš- tam laipsny

Pereituose metuose pastatytų namų vertė siekia \$365,488,500.

Chicago gali pasididžiuoti pa- statytų 1926 m. namų skai- čium ir kokybe. Niekados dar miesto istorijoje nebuvo išleista tiek pinigų, kiek pernai. Tri- bėsų komisinerius Doherty, paskelbė, kad pereitais metais buvo išduota leidimų sumoje \$365,488,500; užpereitais me- tais, 1925 metais, —\$361,021, 150.

Šis faktas parodo, jog Chi- cagoje ne tik nėra namų per- daug, bet dar trūksta, kitaip niekas nebandytų statyt naujų ir bankai neduotų kreditų. Chicago augimas virsija visus miestus ne tik Suviennytyse Valstijose, bet ir visam pasauly. Antras pažymėtinas fak- tas yra tas, kad miesto valdy- ba taipgi nemažai prisidėjo prie miesto didinimo ir graži- nimo. Daugely vietų išplatin- tos gatvės, pagerinti šalygat- viai ir t.t. Tam tikslui buvo uždėta specialių mokesnių — "assessments" —\$36,650,833.

Miesto didėjimas ir naujų namų statymas sulig metų rei- skiasi šiaip:

met.	dolerių
1926	365,488,500
1925	361,021,150
1924	296,893,990
1923	329,604,312
1922	227,742,010
1921	125,004,510
1920	79,162,650
1919	104,198,950

Iš šitų skaitlinių galime aiš- kiai suprasti, kad Chicago augi- mas yra nuolatinis ir norma- lus.—B.

Kaip auga Chicagos Real Estate?

Keli pavyzdžiai apie vertę žemės

63 gatvė ir Western Ave: 1910 metais už vieną pėdą mo- kėjo \$100; 1915 — \$250; 1926 m. — nuo \$2,000 iki \$15,000. Vidutinis metų prieaugis — 525 nuosimčiai.

63 gatvė ir Ashland: 1910 metais už pėdą mokėta \$150; 1915 m. — \$1,250; pereitų me- tų rugsėjo mėnesį mokėjo už pėdą — \$3,750. Metinis priaugimas — 25 nuosimčiai.

87 ir Ashland: 1916 metais čia buvo mokama už lotą \$600 Dabar tiek kainuoja vienas pė- das. Prieaugis 240 nuos.

Marquette Road ir Western: 1919 metais kampinis lotas pardujotas už \$30,000. Dabar jo vertė yra \$110,000. Padidėjo kas met 38 nuos.

79 ir Ashland: 1915 metais pėda kainavo \$120. Pereitais metais — pardsdavė už \$4,866. Metinis prieaugis 359 nuos.

Svarbiausias įvykis Chicagoj 1926 m.

Pereiti metai praėjo, rodos, nežymiai ir pats miestas įpra- tusiai akiai tarytum nepersimai- nė. Bet ištikrųjų gi Chicago augimo istorijoje 1926 metai paliks gražų paminklą — Wa- cker Drive, užėmusį vietą se- nosios South Water St. Išvedi- mas to bulvaro kainavo \$10, 000,000.

Vietoj aplūzusių namukų ir mažų krautuvėlių per trumpą laiką iškilo aukšti, milžiniški namai, kuriais gali didžiuties kiekvienas miestas.

—G.

Teisingas patarnavimas

Lietuvių Nekilnojamo Turto Tarybos nariai yra pasizadę teisingai ir tinkamai patar- nauti perkantiems arba pardu- dantiems nuosavybes.

Plačioji visuomenė gali būti užtikrinta, jog atlikdama rei- kalus su bile vienu Tarybos nariu, ji gaus sąžiningą patar- navimą.

Visose Suviennytyse Valstijose 1926 metais automobiliai užmu- še 22,800 žmonių. Chicagoje panašių nelaimių pereitais me- tais įvyko nemažai ir užmuštų skaičius siekia 886.

Mūsų Žinios

Nauji Metai

Pereiti, 1926 metai praėjo gana laimingai. Abejojimai apie bedarbes ir kitokias sunkeny- bes nepasiteisino. Daugelis žmonių vienu ar kitu būdu at- siekė savo troškimų. Išimti gal- tik sudaro fermeriai, kurie dar vis neįstengia atsikratyti nuo- grūdų pertekliaus.

Kiek tai paliečia nejudinamą nuosavybę, tai 1926 metai bu- vo pasekmingi. Chicago lietu- viai žinojo, kad tvirčiausia vie- ta sutaupintiems pinigams yra real estate. Užimtų daug vie- tos, nors bendrai atpasakoti tuos atsitikimus, kur mūsų žmonės įsigydami nuosavybes, užtikrino sau ateitį.

Tegul nauji metai suteikia mums dar daugiau energijos darbuotis ir skinti kelią į ge- resnį rytojų!

Chicago neužilgo turės 10,000- 000 gyventojų

Už dvidešimties metų Chi- cago gyventojų skaičius pasi- dvigubins, o apie 1975 metus sieks dešimtį milijonų, taip pra- našauja G. M. Reynolds Con- tinental and Commercial Banko prezidentas.

"Chicago miestą apsupa tur- tingiausi ir brangiausi visam pasauly žemės uki plotai. Tai- pogi čia randasi neišsemiami sluogsniai anglių ir geležies" buvo jo išvada.

Dentistas Grubman

3464 So. Halsted St.

Valandos: 9:30 ryt. iki 8:30 vak.

Nedėliomis: 10 iki 12 diena

GERAS DARBAS, ŽEMOS KAINOS

Dirbame ant išmokėjimo kas nori

DENTIST GRUBMAN 3464 So. Halsted St.

KUPONAS

Atnešk šį kuponą su savim, — nuleisų 20% už darbą pra- dėtą prieš Vasario 1 dieną.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd. Art St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

Lietuvių Departmentas Del Jusų Patarnavimo

Tukstančiai lietuvių yra pasirinkę šį banką del atlikimo savo ban- kinių reikalų.

Čia yra visi bankiniai patogumai ir viskas yra vedama atsakan- čių vedėjų ir atsakomųjų bankininkų.

AR JUS PRISIDĖJOTE PRIE MUSŲ KALĖDINIO KLIUBO

Jei ne — atsilankykit šiandien.

Mes turime visokių klubų tinkamų kiekvienam nariui jusų šei- mynos.

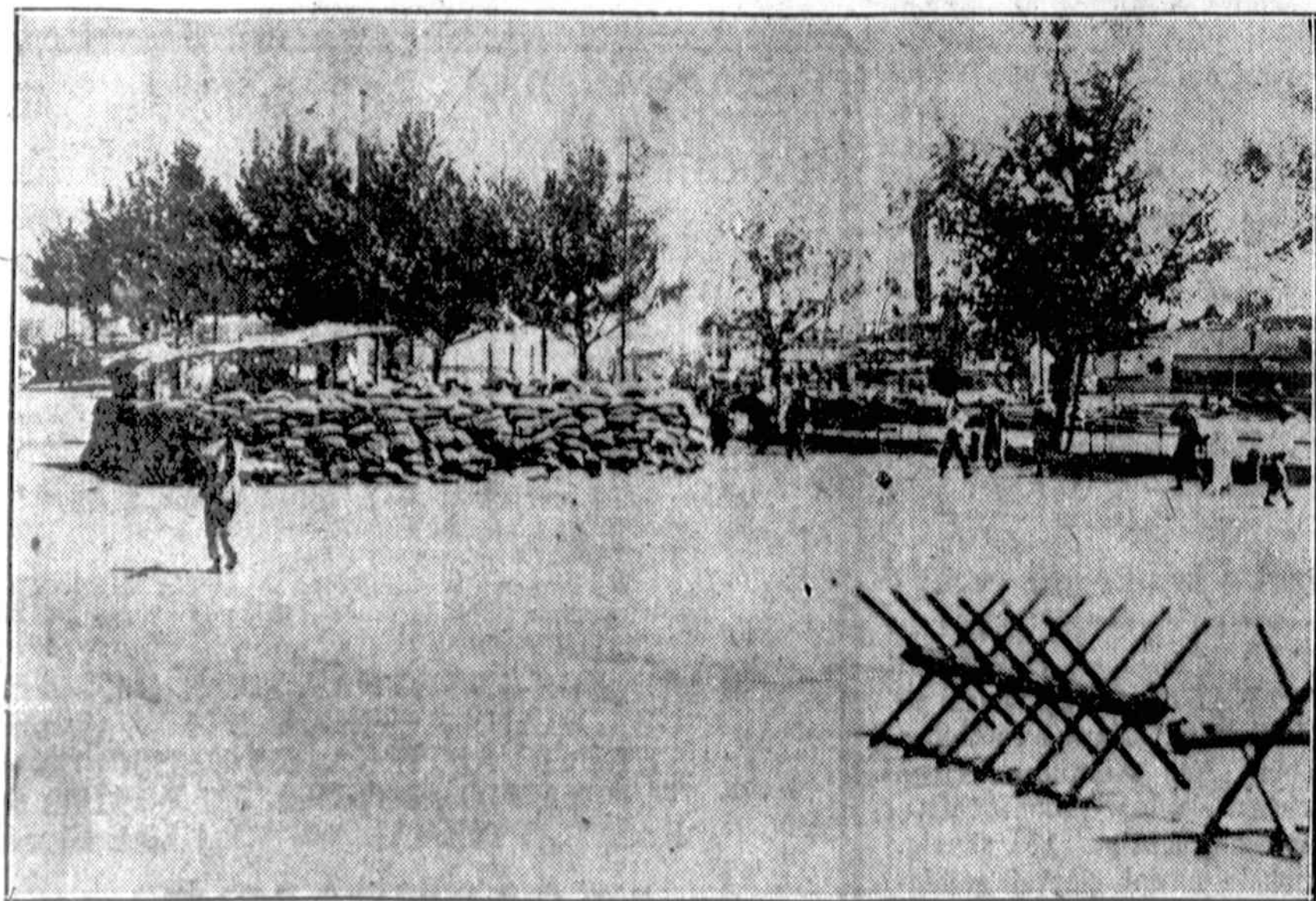
PIRMI MORGICIAI REAL ESTATE AUKSINIAI BONAI

Nežiurint ar jūs norite investuoti šimtą dolerių ar tukstantį ar daugiau, mūsų parinkti Pirmi Morgičiai ir Bonai neša 6% su ab- solutišku saugumu.

Už \$1 ar daugiau atidarysit savo sąskaitą

The West Side Trust & Savings Bank

Roosevelt Road prie Halsted St.

(Pacific and Atlantic Photo)

Michigan ežero pakrantė žiemos laiku.

NAUDINGI DAIKTAI DEL SVENČIŲ IR VISADOS

Didelis pasirinkimas au- kšnių daiktų laikrodėlių, deimantų, pianų, radio, phonografų, rakandų, už žemiausią kainą ir ant išmokėjimų.

JOS. F. BUDRIK Pianų Krautuvė

3417-21 So. Halsted St. Chicago

Tel. Boulevard 4705

Pearl Queen CONCERTINOS

Yra geriausia. Rekomendu- ta ir vartota geriausių kon- certinos muzikantų ir mokytojų.

Taipgi turime visokios rūšies kitų muzikalių instrumentų. Mes spausdiname Lietuviškos muzikos del Concertinų, Orkestrų ir Piano Soloms.

Parsiuskite mūsų katalogą dykai Vitak - Elsnic Co. 4639 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Karolis Norkaitis

Parduoda auksinius daiktus, talsus laikrodėlius ir pritaikau auksius. 1850 W. North Ave. Tel. Brunswick 9393 CHICAGO, ILL.

Dentistai

Drs. Kella ir Winberry

Atlieka puikiausią dentisterijos darbą už kainas, kurias visi išga- li. Suteikiame egzaminaciją dykai ir pasakom kiek kainuos iš anksto.

X-Ray — Gas

11215 Michigan Avenue Roseland Phone Commodore 0307

Valandos: 9 iki 9 kasdien 9 iki 12 Nedėliomis

6558 So. Western Ave. Valandos: 5 iki 9 vakarais. Dieno- mis ir nedėliomis pagal sutartį. Phone Hemlock 2061

SPECIAL

Skrybių Valytojai ir Dažytojai Darbą atliekam gerai, skrybėlės atrodo kaip naujos. Valome ir prosinam vyry ir moterų rubus. Darbas augstos vertės.

LITTLE STAR HAT CLEANERS & DYERS

3328 S. Halsted Street Tel. Boulevard 0170

Įsigyk Naujienas Lietuvon — tai bus brangi dovana.

MUSŲ MOTERIMS

Veda Dora Vilkieinė

KĄ IR KAIP VIRTİ

PUPI SRIUBA

2 puoduku keptų pupų
3/4 puod. supiaustytų sele-
ry
1/4 šaukštuko pipirų
2 šaukštuko žaliųjų pipirų
1/4 puoduko smulkiai suka-
potų svogunų
1 puodukas tomātų sunkos.
1 šaukštukas druskos
2 šaukšt. petruškų.
Perspausk pupas per sitą
kartu su tomatais. Kitas dar-
žovės apipilk vandeniu, tegul
verda, kuomet išvirs, pridėk
pupas su tomatais. Paduok
karštą su krekešais.

BULVIŲ KARSTOS SALOTOS

6 bulvės, virtos ir smulkiai
supiaustytos
6 šmotukus lašiniukų
1/2 šaukštuko druskos
1/8 šaukšt. pipirų
6 šaukšt. taukų nuo lašinių
3 šaukštai acto
3 šaukšt. sukapotų petruškų
3 šaukšt. svogunų supiaus-
tytų ilgomis, kaip makaronai
juostomis.
Virkite bulves. Supiaustykite
pakepink lašiniukus. Nuimkite
nuo ugnies ir užpilk ant karš-
tų bulvių. Pridėk likusius daly-
kus. Paduok karštą.

KEPALAS IS PASILIKUSIU MĖSŲ

2 puoduku sukapotos, virtos
jautienos

2 puoduku virtos versienos
bei kiaušienos
1 1/2 puoduko virtų tomātų,
arba pieno
1 puodukas duonos trupinių
1 šaukštukas druskos
1/4 šaukštuko pipirų
1 šaukšt. sunkos nuo svo-
gunų
1 šaukšt. sunkos nuo citri-
nos
1 šaukšt. sukapotų petruškų
1 kiaušinis.

Nuštink pieną arba užvirk
tomātų sūną, pridėk duonos
trupinių ir lengvai išplakta
kiaušinį, viską gerai sumaišyk.
Tvirtai sulėk į išviesuotą in-
dą. Kepk valandą laiko nekarš-
tame pečiūje. Paduok karštą su
tomātų dažalu arba šalta, plo-
nai supiausčius ant duonos ar-
ba šiaip užkandžiui.

PRIKIMSTOS AVIES ŠIRDYS — VIRTOS

2 puoduku duonos trupinių
1 šaukštukas druskos
1 šaukšt. sukapotų žaliųjų pi-
pirų
1/4 puoduko svogunų
2 šaukštai sviesto bei taukų
1 šaukštas sukapotų petruš-
kų
2 širdis

Išmirkyk duonos trupinius
šaltam vandeny, paskui van-
denį išspausk. Viską likusį
sudek. Išmaišyk gerai. Gerai
nuplauk ir beveik sausai nu-
šiuostyk širdis. Prikimšk šir-
dis viršminėtu mišiniu. Sudek
puodan, apipilk šaltu vandeniu

ir virk neapdengtą 30 minu-
tų, paskui padėk pečiūn ir virk
išlengvo 1 1/2 valandos. Paduok
karštus su virtomis ar kepto-
mis bulvėmis. Gali įpilti van-
denin tomātų sunkos, jeigu
patinka.

HOLANDISKAS DAZALAS PRIE VIRTOS ŽUVIES

4 tryniai
3/4 puoduko verdančio van-
dens
1/8 šaukštuko paprikos
1/2 puoduko sviesto
1/4 šaukštuko druskos
2 šaukštai citrinų sunkos.

Išplak kiaušinių trynius. Iš-
lengvo pilk istarpytą sviestą ir
verdanį vandenį. Supilk dvi-
guban puodan ir virk pakol su-
tirštės. Nuimk nuo ugnies ir
pridėk citrinų sunką. Galima
paduoti šaltą ar karštą. Galima
užpilti ant osparagų, žuvies bei
salotų.

PAPRASTAS MOUSSE

1 puoduką labai tirštos, sal-
džios smetonos
1/2 puoduko cukraus
1/2 puoduko maišytų, supiaus-
tytų vaisių
1/2 šaukšto želatino
1/4 puoduko šalto vandens
1 šaukštukas vanilios.

Sumaišyk vaisius su cukrum
ir duok pastovėti kol cukrus iš-
tirps. Užpilk želatiną trupeliu
šalto vandens, tegul pastovi 5
minutės. Paskui paimk puo-
duką su želatiniu ir įdėk puo-
duką karštan vandenyn, idant

želatinas ištirptų. Supilk že-
latiną prie vaisių. Padėk ant
ledo ir laikyk iki pradės tirs-
tėti. Išplak smetoną, sumai-
šyk su vaisiais ir užšaldyk.
Padėk indą su mišiniu kubi-
le su leda ir druska 2 daly-
s, viena dalis druskos. Ne-
judintas tegul stovi 4 valan-
das.

ORANDŽIŲ DAZALAS

2/3 puoduko cukraus
1/4 šaukštuko druskos
2 orandžių sunka ir tarkuo-
ta žievelė
2 šaukštai kornų krakmolo
1 puodukas verdančio van-
dens
1 šaukštukas sviesto.

Sumaišyk kornų krakmolą ir
druską. Užpilk karštu vande-
niu ir maišyk. Virk kol sutirš-
tės ir nepasidarys permatoma.
Pridėk sviestą, sunką ir tar-
kuotas luobas kaip nuimsi nuo
ugnies ir gerai išplak.

SAVARINAI

4 puodukai miltų
1 šmotukas mielių
1/4 puoduko apšildito vandens
1 šaukštukas druskos
1 šaukštukas cukraus
5 kiaušiniai
3/4 puoduko drungno van-
dens
1/4 puoduko tarpyto sviesto
2 uncijos cukruotų citrinų
žievelių
3/4 puoduko saldžiųjų mig-
dolų.

NUO GENTKARTES IKI GENTKARTES

Tukstančiai taučių tėvų ir motinų
yra suradę, kad ši įstaiga yra di-
dėliu patarnavimu dėl apsaugoji-
mo jų sutaupyti pinigų ir invest-
mentų. Jūs taipgi surasite didelį
parankumą laikydami savo saskai-
tas šiame banke.

40 metų konservatyviško ir atsaka-
nčio bankinio biznio tai yra re-
kordas kuriuo mes didžiojamės.

Jūs irgi turėtumėt prisidėti su sa-
vo taupymo saskaita prie didžiau-
sios slavų bankos Jungtinėse Val-
stijose.

Kapitalas ir Perviršis
\$2,000,000.00
KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

RESURSŲ VIRŠ DEVYNIOLIKĄ MILIONŲ DOL.

APSIDRAUSK!

\$10,000 TRAVEL ACCIDENT POLICY

Teikiama visiems Naujienų skaitytojams, se-
niems ir naujiems, kurie prisijus 75 centus kartu su
prenumerata arba užsimokės atskirai.

\$500 už sužeidimą einant gatve ar viešo būdin-
ko gaisre.

Veik šieandie — rytoj gali but pervėlu!
Iškirpk aplikaciją ir išpildęs siųsk Naujienoms.

NAUJIENOS Insurance Dept.

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Šiuo užsirašau \$10,000 Travel Accident In-
surance Policy, kuri bus išduota mano vardu, kaip
nuolatiniam Naujienų skaitytojui, už kurią sumoku
75 centus registracijos mokesčio.

Aš dabar esu Naujienų skaitytojas ir sutin-
ku buti per metus laiko.

Aš dabar sumoku už prenumeratą ir imsiu
Naujienas per metus laiko.

Vardas
Adresas (gatvė)
Miestas ir Valst.
Užsiėmimas Amžius
Pašelpgavis

Naujienų: Pattern Dept., 1739 So.
Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdėdu 15 centų ir prašau at-
siųsti man pavyzdį No

Mieros per krutinę
(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

2461. Paprasta, bet gerai atro-
danti sporto suknelė. Galima pasi-
dinti iš geros vilnonės materijos.

Sukirptos mieros 36, 38, 40, 42 ir
44 colių per krutinę. 36 mirai rei-
kia 4 yardų 35 colių materijos.

Norint gauti vieną ar daugiau virš
nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti
paduotą blanketę arba pridurti pa-
vyzdžio numerį, pažymėti mierą ir
aiškiai parašyti savo vardą, pavardę
ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kainą
15 centų. Galima prisijusti pinigų
arba korespondencijos karta su už-
sakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Step 1.

Step 2.

Step 3.

MADOS.

Garsinkitės Naujienose

Mrs. MICHNIEVICZ-VIDIKIENE
AKUŠERKA
3101 So. Halsted Street
Kampas 31-mos gatvės
Tel. Yards 1119

Baigusi akuše-
rijos kolegiją;
ilga praktika-
vusi. Pavyk-
viančios ligo-
naujos. Saži-
ningai patar-
nauja, visokio-
se ligose prie-
gimdymo, laike
gimdymo ir po
gimdymo.

Už dyką pa-
tarimas, dar ir
kitokiose re-
ikalauose mo-
terims ir mergi-
noms, kreipki-
tės, o rasite na-
gelbą.

Valandos nuo
8 ryto iki 2 po
pietų, nuo 6 iki
9 val. vakare.

Yards 4951
Mrs. Aniella Jarusz-Kaushillas
AKUŠERKA
3252 So. Halsted St.

Viršuje Universal
State Bank
Moterys ir mergi-
nos kreipkitės su
reikalais nuo 12 iki
8 vakaro. Kitu lai-
ku pagal sutartį.

ŠALIN PLIKUMAS!

Vyrai ir moterys: jums nereikia
buti nuplikusiomis galvomis. Aš
turiu stebėtiną būdą dėl užaugini-
mo plaukų.

Ateikite ir persitikrinkit.
Mano gydymo būdas taipgi su-
minkešiu plaukus sustiprina
plaukų šaknis, prašalina iš plaukų
gleikanas, apsaugo plaukų sli-
kimą ir užlaiko juos labai švari.

Dr. W. Yuzskiewicz
1407 Milwaukee Ave., 2 fl.

Ivairūs Gydytojai

Telephone Yards 0904
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 die-
nų, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9
vakare. Nedėliomis nuo 10
iki 12 dienų.
Res. telephone Plaza 3200

DR. HERZMAN — IS RUSIJOS —

Gerai lietuviams žinomas per 15
metų kaip patyręs gydytojas,
chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas li-
gas vyry, moterų ir vaikų pagal
naujausius metodus X-Ray ir ki-
tokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W.
18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų
ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Dienomis: Canal
8110. Naktį
South Shore 2238
Boulevard 4136

3235 So. Halsted St.

Val.: 9—10 ikyto ir po 8 v. v.

Ofiso Tel. Boulevard 9693

Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų.

Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago
arti 31st Street

Valandos: 1—3 po piet., 7—8 vak. Ne-
dėliomis ir šventadieniais 10—12 dien.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 18 metų
Ofisas
4723 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois

Specialistas džiūvos
Moteriškų, Vyriškų ir
Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki
4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 valan-
dos ryto iki 1 val. po piet.

Tei. Midway 2880

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas Moterų Ligy
1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue
Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4
po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare

Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Fairfax 6868

Naujienų Spaustuė
yra Unifinė Spaustuė.

MOTERŲ WELFARE KLIUBAS

Moterys, išmokite Pre-Natal apžiūrėjimo, judikų prižiūrėjimo ir
penėjimo pastojant narėmis Moterų Welfare Kluban. Rašykite del
gavimo dykai cirkulių dėl pasiūlymų progų.

800 So. Ashland Boulevard Chicago, Ill.

Vardas
Adresas

GYVENIMAS

Mėnesinis Žurnalas
Antanas Žymontas
Redaktorius-Leidėjas
900 W. 52nd Street
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 3669

Tėmykit! Gyvenimo antrame nu-
meryje pradėsiu taipinti nicker
dar nespausdintą žemaitės apysa-
ką — "Prakilni Melė" — tai tie-
siog širdį veriantys vaizdai. Užsi-
rašykite tuojau Gyvenimą, kad ne-
praieistumėt tos apysakos.

Prenumerata metams \$2
Pusei metų \$1
Kopija 20c
Tai yra 32 puslapių knyga.
I metus išleis 12 knygų

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuviai, lietuviams visados
patarnauju kuogeriausiai
M. Yuska,
3228 W. 38th Street, Chicago, Ill.

Tel. Lafayette 0094

E. V. KRUKAS

Registruota Akušėrė

Confinement reikalauose patarnau-
ju namuose arba ligonbutyje. Mo-
terims ir merginoms patarnaus
suteikiau veltui. Valandos nuo 2
val. po pietų iki 9 val. vak. (Ki-
tam laike pagal sutartį).

4120 So. Richmond Street

Patyrusi gydytoja ir akušėrė

Naprapata

Mrs. N. Zukauskas
3249 So. Morgan Street
Val.: Nuo 2 iki 9 val. vakare
Tel. Boulevard 0313

Jei abejoji akimis, pasiteirauk

Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optemetrists
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Av.
ir 805 E. 47th St.
Kenwood 1752

Lietuviai Advokatai

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411.
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 p. p.
Gyvenimo Vieta:
3323 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: Nuo 6 iki 8 val. kiekvie-
nų vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyje:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington and Clark
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel.: Hyde Park 3395

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

Miesto Ofisas
190 No. State St., Room 1012
Tel. Dearborn 2734
Valandos nuo 9:30 iki 2:30 val.
Bridgeporto Ofisas
3335 So. Halsted St.
Po pietų nuo 3:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12
Tel. Yards 0141
Bylos visuose teismuose. — Ab-
straktai. — Ingaliuojimai. — Pas-
kola pinigų 1 ir 2 morgiaiams.

JOHN B. BORDEN

(John Bagdziunas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
7 So. Dearborn St., Room 1538
Telephone Randolph 3261
Vak.: 2151 W. 22 St. nuo 7 iki 9
Telephone Roosevelt 9090
Namų Telefonas Republic 9600

J. P. WAITCHES LIETUVIS ADVOKATAS

10756 So. Michigan Ave.
Tel. Pullman 5950
Specialistas Abstraktų
Vedėjas visų teisių

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St., Room 539
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4631

NAUJIENŲ

Pinigy Siuntimo Sky-
rius atdaras kasdien nuo
8 v. ryto iki 8 v. vakare.
Nedėliomis nuo 10 v.
ryto iki 2 val. po piet.

A. A. OLIS ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Te. Randolph 1034—Val. nuo 9-6
Vakara
3241 S. Halsted St. Tel. Yards 0062
7—9 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčios.

IMPERFECT IN ORIGINAL

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian Daily News Pub.
Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 5590

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$6.00 per year in Chicago.
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, laikant
sekundienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas Roosevelt 5590.

Užsimokėjimo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	\$4.00
Trims mėnesiams	2.00
Viename mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per nešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Viename mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Pinigais reikia siųsti pašto Money orderiu kartu su užsakymu.	

Apžvalga

RUSIJOS AMUNICIJA VOKIETIJOS ARMIJAI

„Naujienuose“ buvo jau rašyta apie tai, kaip Anglijos liberalų organas, „The Manchester Guardian“, išskleidė aiškintą slaptus santykius tarpe Rusijos sovietų valdžios ir Vokietijos karo ministerijos. Tas anglų laikraštis, pasirodė, už keleto dienų po šitos nepaprastos sensacijos paskelbimo, padavė daugiausia faktų tuo pačiu klausimu.

Tos „Manchester Guardian“ laidos dar mes nesame gavę. Bet iš Berlio atėjo Vokietijos socialdemokratų partijos centro organas „Vorwaerts“, š. m. gruodžio 7 d. laida, kurioje yra perspausdinta ištisas anglų laikraščio straipsnis, pašvęstas santykiams tarpe Vokietijos militaristų ir Rusijos sovietų. Čia trumpai paduosime jo turinį.

Vokietijos karo ministerija pasiūlė 1921 m. Junker kompanijai (gaminančiai aeroplanus) įsteigti Rusijoje karinę industriją, kuri busianti reikiama stambiais pinigais kapitalais; į Vokietiją jau eina išskelbė ekspertai ištirti dirvą tam dalykui. Junker kompanijos uždavins busiąs gaminti daugiausia karinius aeroplanus, kurių dalis teksianti sovietų valdžiai, bet daugumą palimsianti Vokietijos armijai. Nors pasiūlymas išrodė kompanijai nepelningas biznio atžvilgiu, bet ji buvo prikalbinta pasiūlyti „del patriotizmo“.

Tais pačiais metais nuvyko į Rusiją keturi vokiečių delegatai, padirbtai pasportais, tartis su bolševikais. Du delegatai atstovavo karo ministerijai, kitu du Junker kompanijai. Sovietų valdžia mielai pritarė vokiečių planui — juo labiau, kad tuo metu buvo labai įtempti santykiai tarpe Rusijos ir Lenkijos. Derybos tečiaus užsėstis ilgai. Junker kompanija ėmė jaustis labai nemalonai, kuomet ji patyrė, kad Vokietijos karo ministerija kartu tariasi ir su kitomis vokiečių amunicijos firmomis tikslu įsteigti amunicijos dirbtuves sovietų Rusijoje. Pagaliau, kompanija sužinojo, kad tarp sovietų Rusijos ir Vokietijos valdžios yra padaryta slaptą militarinę sutartį.

Derybos tarpe Vokietijos karo ministerijos, Junker kompanijos ir sovietų valdžios pasibaigė 1923 m. vasario mėnesyje. Junker kompanija sutiko pradėti gaminti kasmet 100 karinių aeroplanų, kurių dalis turėjo tekti rusams, o kiti vokiečiams. Toliau metinė gamyba turėjo būti pakelta iki 300 aeroplanų.

Junker kompanijai tas biznis nešė nuostolius ir ji buvo priversta reikalauti, kad karo ministerija pakeistų pasirašytą sutartį. To rezultate 1924 m. buvo pasirašyta nauja sutartis tarpe Vokietijos karo ministerijos ir sovietų valdžios. Kompanijai buvo pridėta prie pirmiausia sutartos sumos 4 milijonai markių ekstra; paskui dar 8 milijonai. Bet biznis jai vis tiek neapsimokėjo ir ji turėjo reikalauti, kad karo ministerija padengtų jos nuostolius. Vokiečių armijos vadas, generolas von Seeckt, tečiaus atsiskaldė ta reikalavimą išpildyti; firma gi negalėjo skysti ministerijai teisme, kadangi tai būtų reikšė valstybės paslapčių išdavimą. Galų gale Junker kompanija subankrutėjo. Matyt, kad jos raštas, kuriame išdėstoma to nelaimingo biznio nepasisekimai, pakliuvo į „Manchester Guardian“ korespondento rankas ir tuo raštu yra paremti anglų laikraščio atidėgimai.

„Manchester Guardian“ sako, kad ne tik nusigyneno Junker kompanija, gaminusi Rusijoje karinius aeroplanus Vokietijos

karo ministerijai, bet ešą taip pat likviduojama ir kitos karinės vokiečių industrijos, įsteigtos daug-maž tuo pačiu laiku, kaip ir Junker kompanijos dirbtuvė, sovietų Rusijoje. Dabartinė Vokietijos valdžios politika esanti tokia, kad visos tos nelegalės industrijos turėsiančios būti panaikintos. Šitie nagų laikraščio paskelbimai nustato neuzgimimą faktą, kad nuo 1923 metų pavasario iki paskutinio laiko sovietų Rusijoje su valdžios žinia ir pėrma veikė bent keletas dirbtuvių, įsteigtų Vokietijos karo ministerijos pinigais ir gaminančių amuniciją Vokietijos armijai.

Anglų laikraštis, toliau, išskleidžia aiškintą, kad tie nelegalės Vokietijos armijos ginklavinę sovietų valdžią rėmė, žinodama gerai, jogei tai yra daroma slapta nuo Vokietijos parlamento ir visuomenės.

Pagaliau, „Manchester Guardian“ parodo, kad Maskva buvo padariusi net slaptą karinę konvenciją (sutartį) su Vokietijos militaristais.

Ir kuomet visa tati dabar yra žinoma, tai kokių rolėje pasirodė „vienintėliai pasaulio proletariato vaduotojai“, Maskvos diktatoriai?

Jie slapta dėjosi su Vokietija.

jos militaristais, svajončiais apie karą su Francija ir apie kaizerio galios atsteigimą. Ir kartų jie mulkino visų šalių darbininkus, skelbdami, kad tik jie vieni, Rusijos bolševikai, esą tikri militarizmo ir kaizerizmo prieštai!

Jie liepdavo Vokietijos darbininkams kilti prieš valdžią — ir kartų jie duodavo tai valdžiai ginklus sukilusius darbininkus šaudyti!

Kas tad Rusijos bolševikams yra darbininkų klasė, kurios vardu jie daro visą savo niekų sistemą? Nu-gi niekas kita, kaip tik „kanonenfutter“ — kanuolių pašaras, kurį Maskva vartoja savo intrigantiškos politikos tikslams!

Labai galimas daktas, kad ir dabartinė Lietuvos tragedija įvyko su Maskvos provokatorių pagalba. Nes juk kam Maskva kurstė savo agentus Lietuvoje kovoti prieš Griniaus-Slezevičiaus valdžią, kuri buvo suteikusi amnestiją komunistams: ar Maskva nežinojo, kad tuo savo judoškū darbu ji grūdžia į mirties nasrus kaip tik tuos nelaimingus žmonelius, kurie ištikimiausia tarnavo „leninizmui“?

Šiandie Lietuvoje jau liejasi tų biednų Maskvos aukų kraujas.

Apie Įvairius Dalykus.

Gyvulių protas

Protas ir instinktas. — Automatizmas. — Gyvulių atmintis. — Prof. Bechterevo nuomonė. — Ką sako kiti mokslininkai?

Laikraštį „V. A.“ Z. P-n apie gyvulių protą sekamai rašo:

Iš gyvulių psichologijos klausimų skaičiaus, paskutiniai laikas ypatingai išnagrinėtų ir apdirbtų, pirmoji vieta, be abejo, priklauso klausimui apie paties instinkto psichologinę esmę, kuris supratimas paskutiniiais laikais žymiai susiaurėjo. Pirmiau kiekvieną protinę gyvulio veikimą aiškino vien instinktu, bet tolydžio vis dažniau ir dažniau pradėjo rodyti įvairių tyrimų ir pastebėjimų iš gamtos srities, taip kad pradėjo abejoti, kad gyvuliai gyvena vien instinktu. O dabar tiek moksle, tiek žmonėse vyrauja įsitikinimas, kad gyvulių veikimo būdas, jų gyvenimas ir papročiai ne visuomet gali būti išaiškinti vien nesąmoningu instinktu, vadinas, ypatybė, nesivadovaujanti prityrimu ir protavimu, nesąmoningai atlikti tam tikrus tikslingus veikimus.

Reikia pastebėti, kad tarp protingų ir instinktyvių veikimų yra didelis skirtumas. Protinėje veikimo visuomet taikosi prie aplinkybių, kuriose gyvuliui reikia veikti, o instinktyviai visai nepareina nuo aplinkybių, nes jau kartą sūkelty, jie įvyksta ir pasikartoja visiskai nežiūrint to, ar jie naudingi tuo laiku esanose aplinkybėse, ar ne.

Mokslas apie „automatizmą“ (instinktyvis veikimas) priklauso žinomam filosofui Dekartui. Šis mokslas visiškai nepripažįsta gyvuliams jokio jausmo ir supratimo ir daro iš jų mašiną. Nepaisant spartaus gamtos mokslų vystymosi ir viską ardančio laiko, taip pat nepaisant to, kad jau Dekarto laikais pasirodė keletas veikalių apie „gyvulių sielą“, vis delto Dekarto nuomonė net ligi šiol tūri dar daug pasekėjų, nors pats Dekartas neskaitė gyvulius grynais automatai, tikrai protavimui jiems nepripažino.

Yra pastebėta, kad gyvuliai savo jautimais, kaip ir žmonės, gauna įspūdžių; jie palaiko savo atmintyje, kaip ir žmonės, tų įspūdžių pėdsakus; paskui jie tuos savo įspūdžius suderina, randa tarp jų santykių, daro iš-

vadų ir remdamiesi tomis išvadomis atlieka savo veikimus — reiškia, gyvuliai turi protą. Ir juo arčiau gamtininkas susipažįsta su gyvuliais, juo didesnę jų veikimo dalį turi aiškinti butent protu, o ne aklu instinktu. Daugelis palinkimų ir galūmų, kuriais žmogus didžiuojasi, taip pat daugiau ar mažiau būna išlavęji ir gyvuliuose. Be to, gyvuliai ne tik pasižymi tomis pat savybėmis, kaip ir žmogus, bet ir naudoja šias savybes, taip pat, kaip ir žmogus, taip kad šiais laikais mes su vienuo pamatu kalbame apie šunų arba bičių protą, kaip lyginai ir apie instinktyvius reiškinius žmonėse (?). Dabar galima viena patlyti: lyginamoji psichologija pašalina tą bedugnę, kurią senosios datos mokslininkai stengėsi žutbut iškasti tarp „proto“ ir „instinkto“, pripažindami protą tikrai vienam žmogui, o gyvuliams tikrai instinktą.

Dabar susipažinkime su kai kurių garsių žmonių nuomonėmis šiuo klausimu.

Garsus rusų prof. Bechterevas VI gydytojų suvažiavime taip pasakė: „nors ligi šiol dar yra mokslo vyrų, kurie mano, kad gyvuliai savo gyvenime ir veikime, naudoja vien instinktą, bet tokia pažiūra į gyvulių gyvenimą ištikrųjų sudaro hipotezę, parenta greičiau teoretiniais sumetimais, negu tikrais faktais ir, juo labiau, toli nesuderinama su faktais, kurių galime pastebėti tēmydami psichinį gyvenimą“. Toliau prof. Bechterevas kalbėjo: „Vi si naujausieji zoopsichologijos faktai, net kai kalbama apie žemiausiuosius organizmus, ne palieka jokio abejojimo, kad jau pirmame organinės gyvybės laipte apsiereiskia sąmonės žymiai“.

Kai dėl paskutinio fakto, vadinas sąmonės buvimo patčiuose žemiausiuose organizmuose, tai garsiausių zoologų ir botanikų tyrimai ir tēmydimai tai patvirtina. Daugelis mokslo vyrų, taip pat išvardyta sis prof. Bechterevas tvirtina, kad sąmonė apsiereiskianti pačiame ankščiausiame organinės gyvybės laipte, kada apie dirksnių sistemų buvimą dar negali būti kalbos. O gyvuliuose, kurių dirksnių sistema pilnai išlavėjusi, psichinis veikimas dažnai apsiereiskia tokioj stebėtinaj formoj, kad jau nepaliekama vietos jokiams ginčams, abejojimams ir nepripažinti jam

protingo dabar nebegalima. Tyrimai ir tēmydimai iškiai rodo, kad gyvulių pasaulis ne taip jau nėturingas, kaip protinių, taip lygiai ir moraliu atžvilgiais, kaip paprastai daugelis mano. Ištikrųjų, tokie stebėtinai faktai, kuriuos paduoda žinomas Breimas ir kiti gamtos tyrinėtojai iš įvairių gyvulių gyvenimo (lapių, šunų, karvelių, bičių ir t.t.) rodo, kad čia mes turime reikalo su sąmone, kuri didesniame laipsnyje apsiereiskia įvairiuose gyvuliuose.

Sulig Mažišiaus mokslo, žmogaus ir gyvulių siela yra panašios, tai yra žmogus ir gyvulys turį vienodą sielą, ir šiuo atveju tarp jų nėra skirtumo.

Garsus senovės graikų mokslininkas Aristotelis šiuo klausimu taip pasakė: „Didžiuojame gyvulių sutinkama tų pačių sielų ypatybių pėdsakų, kurie griežčiau apsiereiskia žmoguje. Gyvuliuose galima pastebėti paklūsus budas arba žiaurus, pasitikėjimas, pyktis, gailestingumas ir t.t. Kai kuriuose net pastebima kaž kas panašu į apgalvotą žmogaus protingumą“. Filozofas Leibniztas sako: „mes negalime užginti, kad gyvuliuose nebūtų proto tam tikrame laipsnyje, ir man rodo taip yra aišku, kad jie gali jausti“.

Toliau tas pat Leibniztas sako: „jeigu mes panorėsimė palyginti kai kurių žmonių protą ir gabumus su kai kurių gyvulių protu ir gabumais, tai rasime taip mažą skirtumą, kad nelingva bus skaityti tų žmonių protą grynesniu ir platesniu už gyvulių protą“.

Bužanas randa gyvuliuose tiek proto, kad anot jo, jie gauna jį iš „nečystos jėgos“. Ji sako, kad gyvuliai esą „piktos dvasios“, kuo ir aiškinama jų galėjimas protauti, suprasti, jausti ir taip toliau!

Garsus Darvinas sako, kad jausmai ir įspūdžiai, įvairūs

jautimai ir ypatybės, kaip melas, atmintis, domės, smalsumas, pamėgdžiojimas, išmintis ir t.t., kuriais didžiuojasi žmogus, gali būti pastebėti ir žemesniuose gyvuliuose. Toliau Darvinas sako: galima aiškiai išrodyti, kad pamatinio skirtumo protinės sudėties bendrame charakteryje tarp žmogaus ir gyvulio nėra. Prof. Romanas išrodinėja, kad gyvuliai gali jausti visus sielos judėjimus, išskiriant tuos, kurie randas iš religinių įsitikinimų, moralybės principų ir supratimo apie idealus. Gi prof. Karolis Fochtas apie gyvulių instinktą štai ką sako: „Gyvulys apgalvoja, įsitikina, įsidėdami, atsimena praeitį, rupinasi ateitimi ir jaučia, kaip žmogus“. Tai dydamies prie aplinkybių, gyvuliai keičia savo veikimą moka vartoti gryną diplomatinę (?) ir karinę gudrybę prieš stipresnius priešus“. Toliau tas pats mokslininkas sako, kad gyvuliams ne svetimi esą mailės, neapykantos, pykčio nepasitikėjimo ir kt. jausmai, ir ne ačiu instinktui esą senesnieji gyvulių protingesni už jaunesniuosius, bet tikrai del savo prityrimo, įgytos atminties ir palyginimų keliu, kam jau reikalinga ne tik atmintis, bet ir galvojimas.

Galima būtų dar daugybę autoritetinių balsų šiuo klausimu nurodyti, bet gana bus ir tų.

Palaikymui puikių plaukų naudok
Ruffles

Atėjo Kultura No. 11.
Kaina 40c. Galima gauti
NAUJIENOSE
1739 S. Halsted St., Chicago

Lietuviai Daktarai

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 So. Halsted St.
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir 6 iki 8 vakare.
Res. 3201 So. Wallace Street

Phone Canal 6222
DR. S. BIEZIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val. 1-4 ir 7-8; Ned. 10-12 r.
Rezidencija: 3114 West 42nd St.
Tel. Lafayette 4988
CHICAGO, ILL.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos
9 iki 12, 1 iki 3 diena
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. Davidonis, M. D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. rytė
nuo 6 iki 8 val. vakare

Tel. Boulevard 0587
DR. MARYA DOWIAT-SASS
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St.
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 2160
— Valandos —
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 6 iki 9 valandai vakare

DR. I. E. MAKARAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
Valandos: 2-4 diena; 6:30-8:30 vakare
Ofiso Telefonas Pullman 1193
Namų Telefonas Chesterfield 0578

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vakare. Tel. Brunswick 4933.
Namų telefonas Spaulding 8633
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

DR. MARGERIS
3327 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 8483
Valandos: 10-2; 5-9
Sekmdieniais: 10-2

A. K. Rutkauskas, M.D.
4142 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146
Valandos: nuo 9 iki 11 v. ryto
nuo 6 iki 9 val. vak.

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland. Tel. Boulevard 7820.
Res. 6641 So. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930. Ofiso valandos 2-4, 6-8. Nedėlio 10 iki 12 d.

Office Boulevard 7942
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

Res. 6600 So. Artesian Ave.
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

D-RAI ŽILVIČIAI
P. ŽILVITIS
Gydytojas ir Chirurgas
M. ŽILVITIS
Dentistas
3243 So. Halsted St.
Ofiso Tel. Boulevard 7179
Res. Telefonas Hemlock 2615

Garsinkities „Naujienuose“

Lietuvių Rateliuose

Roseland

Prakalbos apie Lietuvą

Trečiadienį, gruodžio 29 d., Strumilo svetainėje įvyko didelės prakalbos. Didelėms pavadinanau todėl, kad pirmą kartą tiek daug publikos susirinko. Publiką sutraukė labai žingėdus klausimas, nes gruodžio 17 d., Lietuvoje įvyko pervartas. Visiems norėjosi sužinoti, kas tie žmonės, kurie išdrišo visuomenės išrinktą valdžią nuversti ir savivališką, banditišką būdu pasigrobtį valdžią ir pėtisėtai paimti Lietuvos valdžią ir savo rankas. Svarbiausia buvo, kad šiuos dalykus aiškino P. Grigaitis, Naujųjų reaktorius, kas ir sutraukė tą žingėdaujančią minią. Prakalbas surengė vietinė lietuvių socialistių 137 kuopa.

P. Grigaitis perstatė visą nuotikį pervarto Lietuvoje. Jis nurodė, kad šie žmonės — Smetona, Voldemaras ir kiti jokiū būdu per balsavimus nentsiekė savo tikslo. Juos žmonės žinojo, kad jie yra dvarponių reikalų gynėjai, tad už juos nebalsojo. Jie tad banditišką būdu, klerikalią pagelbą netikėtai užpuolė su ginklais ir su areštavę ministerius patys save pasiskelbė valdžia. Įrodymai buvo aiškūs, kad jie nėra pataisinami. Smetoninai šėsta, o nekalti yra varginami ir šaudomi.

Kalbėtojas pasiūlė priimti sekamą protesto rezoliuciją, kurią susirinkimas vienbalsiai priėmė:

Protesto Rezoliucija

"Kadangi šių metų gruodžio 17 d., besirengiant Lietuvos visuomenei pagerbti Lietuvos prezidentą Kazį Grinį del jo 60-ty gimimo sukaktuvių, gincluota klerikalių fašistų ir karininkų gauja nakties metu užpuolė prezidentą, ministerius ir Seimą ir smurtu nuvertė teisėtą Lietuvos valdžią;

"Kadangi tie krikščionių demokratų ir tautininkų sukurstyti smurtininkai suėmė šimtus darbininkų vadų, uždarė laikraščius, sutrempė darbininkų organizacijas, pasigrobė jų išdus ir pasiskelbė save esant "nauja Lietuvos valdžia";

"Kadangi jie įvedė krašte karinę diktatūrą ir žada pakeisti respublikos konstituciją taip, kad jie galėtų valdyt kraštą prieš žmonių valią;

"Kadangi Kauno diktatorių "teismas" jau pasmerkė keturius žmones mirties bausmei ir už keleto minučių po nuosprendžio paskelbimo jie tapo sušaudyti, — tai

"Tebunie nutarta, kad šis Roselando lietuvių susirinkimas C. Strumilo svetainėje, kelia griežiausią protestą prieš "krikščioniškus" ir "tautiškus" fašistus ir jų begėdišką smurtą; ir taip pat

"Tebunie nutarta, kad šis masinis susirinkimas pareiškia, jogei Smetona, Voldemaras ir jų sėbrai yra ne Lietuvos teisėta valdžia, bet besąžiniški uzurpatoriai, sulaužę savo priesaiką ir sumynę krašto įstatymus; ir taip pat

"Tebunie nutarta, kad šis susirinkimas didžiai piktnašis mirties nuosprendžiais ir žmonių galabijimais, kuriuos atlieka klerikališkai-tautiški diktatoriai Kaune; ir, pagaliau

"Tebunie nutarta, jogei šis susirinkimas reikalauja, kad tuojau būtų sugrąžinta laisvė nekaltai suareštuotiems žmo-

nėms, spaudai ir darbininkų organizacijoms ir atsteigta konstitucinė tvarka Lietuvoje. Kol šitie reikalavimai nebus išpildyti, Amerikos lietuviai neduos jokios paramos Lietuvos valdžiai!"

Buvo renkamos ir aukos Lietuvos darbininkų kovai už savo teises. Surinkta \$30.50. Antru atveju d. Grigaitis kalbėjo apie bendrą frontą. Čia sukruto mūsų bolševikėliai ir pradėjo trinti iš džiaugsmo rankas, kad bus ir jiems progą kuo nors atsižymėti. Vienas jaunas su akiniais vyrukas išsitraukė pašėlį ir vis rašė ant seno voko (konvorto). Kalbėtojas aiškino Lietuvos socialdemokratų principus ir jų darbus seime. Pažymėjo, kad bolševikai Rusijoje, kaip smetoniniai, šaudė socialdemokratų vadus, o mūsų bolševikai sakė bravo... Dabar, kai smetoniniai užgriebė Lietuvos valdžią ir šaudė bolševikus Kaune, tai jie nori eiti į bendrą frontą, kad tik jiems padėti. Socialistai ir be jų protestuoja. Jie nori, kad Lietuvoje nebūtų šaudomi žmonės ir griunama demokratija. Sėdintis ir rašantis bolševikėlis susinervavo, kad net ėmė jo rankos drebėti. Jis ėmė rėkti. Žmonės juokiasi iš jo, o arti sėdintis žmogus jam pasakė: "Tu, Petroni, buk komunistas, bet nebuk gyvulis". Pastėpė nabagas savo pašėlį ir laisšką voką ir nurimo. Moteris, kuri vis bumbėjo, pradėjo rėkti, nes jai buvo per daug gaila bolševikų. Neminėsiu šių brangių ir teisingų kalbėtojų žodžių, tik tuos, kad jis vėl kurioje miest dalyje pakartos. Tegul kiekvienas persitiksina, ar gali kas nors eiti su bolševikais į bendrą frontą.

Pavadintas Petroniu uždavė keletą klausimų ir net pateisio savo kolegas Lietuvoje. Jam buvo gražiai atsakyta ir, matyt, sutiko, kad nutilo ir daugiau neklausinėjo.

Buvo užklausta publikos, ar ji sutinka, kad būtų telegramu pasiųsta Lietuvos protesto rezoliucija. Rezoliucija smerkia už ginkluotą nuvertimą žmonių išrinktos valdžios, areštavimą žudymą žmonių, draskymą organizacijų, užgriebimą jų turto, uždarymą laikraščių, laisvės suvaržymą ir tt. Griežtas reikalavimas paliuosuoti visus suareštuotuosius, sugrąžinti senąją valdžią ir t. p.

Visi pakėlė rankas ir tą patį vakarą išleista telegrama, panaši protesto rezoliucijai. Susirinkimas gražiai užsibaigė ir išsiskirstė. — Reporteris.

Teatras-Muzika

GRĮŽTA SCENON

Adėlė Zavestaitė

viena iš žymiausių artistų-mylėtojų, buvo ilgoką laiką pasitraukusi iš scenos, bet dabar vėl grįžta į ją ir po kelių metų petraukos pirmą kartą pasirodys gražioj Moljero komedijoj "George Dandin", sausio 5 dieną, C. S. P. S. svetainėje.

Art. Vanagaitis — "George Dandin"

Kaune, art. A. Vanagaitis turėjo didelį pasisekimą kaipo artistas komikas. Tam žmogui užteko pasirodyti scenoje, kaip teatras gardžiai nusikvato. Tą patį jis padaro ir Chicagoj. Mes jį pamatysime klasinėj komedijoj "George Dandin". Perna matė "Potašo" rolių džiaugsmės jo vaidinimu, džiaugsimės ir šimet "George Dandin".

Gerus artistus verta pamatyti. Mes garbiname amerikiečius, o nežinome, kad savo tarpe irgi neblogų turime. — M.

Teatras ir mes

-Rašo A. Vanagaitis

Pagnaibius šį sezoną

Chicago lietuvių visuomenė šiais metais turėjo progos matyti gražių vaidinimų ir koncertų. Susispietę buvys vaidinimo apie "Birutę" sugėbėjo tinkamai paruošti keletą vaidinimų. "Birutė" kartu su savo Dramos Skyrium šiais metais paruošė keturis stambesnius vaidinimus. Teisų mėnesio laikotarypė nėra ko daugiau norėti. Be to gastrolavo Kenosha, Racine ir Ciceroj, taip pat vaidino ant 18-tos Dievo Apveizdos parap. svetainėje, Meldazio (West Side) ir Waukegane.

Pradžią šio sezono gana sekmingai, su dešimt vaidinimų. Kaip kam atrodo, kad ta organizacija nieko neveikianti, bet tikrenybėje visai kitaip. "Birutė", in corpore, dirba išsiuosus. Nėra vakaro kada birutėčiai būtų liusi. Kartais ir šventadienius neaplenkia su repeticijoms.

Kaip įvertina chigagiečiai? Negalima skystis, bet apgalvestai reikia ty, kurį save nesilankymais į "Birutės" vaidinimus numuša upą ty, kurie daugiausiai tai organizacijai padeda dirbti. Kada paruošėsi veikalas, jam dedama labai daug pastangų. Musų repeticijos prilygsta maž-daug profesionalių teatrų repeticijoms ir veikalai ruošiami su atsidavimu. Toks birutėčių pasiaukojimas privalėtų būti daugiau įvertinamas chigagiečių. Jeigu mes pašvenčiam kelias savaites repeticijoms, kol galutinai surišam veikalą, tai tą veikalą reikėtų kartoti keliolika kartų.

Esant kelioms dešimtims tukstančių lietuvių Chicagoj, veikalas turėtų būti kartojamas keliadesimt kartų, bet kasžin kodėl taip nėra? Teatro lankymas nepriėjo mūsų tarpe. Kaip sau norite, o teatralankancios publikos atsirase mažiau 10,000. Kur ji?

I tą klausimą lyg gėda atsakyti. Užteks prisiminti "Surprise Party" ir "Munšainuką" padarysiu, durnių kešenes valysiu... Taip yra. Vieni surpauzuoja, o kiti munšaina verda.

Ruosiant "Aušros Sunys", planavom kad tą veikalą reikės kartoti keliolika kartų ir todėl užsakėm Kaune kostiumus (gaila, kad tik dabar juos tupturėjo), kad nereikėtų daug pinigų be reikalo išmesti. Ir ką gi? "Aušros Sunys" atsi-lanko nepilnai 500 žmonių! Jus manot tikės tam Lietuvoj? Nie-kados. Ar tai galimas dalykas, kad iš tiek tukstančių lietuvių vos keli šimtai atėjo to gražaus veikalą pasižiūrėti!

Tiek to. Praėjo vaidinimas, bet mūsų lietuviški patriotai nei per pusę lupų neprasižiojo kad reikėtų tą veikalą pakartoti. Žinoma, kai kurie liko sužavėti, o kiti tai pasityčiojo iš... "afrikoniškų dekoracijų". Tokios pašaipos labai atsilie-pė ant mūsų vaidlių ir rengė-rodys gražioj Moljero komedijoj "George Dandin", sausio 5 dieną, C. S. P. S. svetainėje.

dalinį toms dekoracijomis, kokios ten buvo. Režisiorius negalėjo imti atsakomybės už finansus, nes "Birutė" netur tam lėšų. Tas suprantama kiekvienam, bet nesuprantama mums toki nekultūringi išsireikimai kultūringoj Chicago lietuvių kolonijoj. Atsidavusiems žmonėms tam darbiui nupuola upas ir nesinori ne tik dirbti, bet ir gyventi tokiose aplinkybėse.

Kur mūsų veikėjai? Ką jie veikia? Gi ve ką! Politikuoja, diskutuoja, ginčijasi del ko Lietuvoj tokia valdžia, o ne kita. Praleidžia laiką tuščioms kalboms "gelbėti Lietuvą", tuo tarpu kaip Lietuva su amerikiečiais lietuviams visai nesi-skailo. Juk pamaskatavus smagenyką, rodos, aišku, kad mums čia, Amerikoj, reikėtų kitą Lietuvą sukurti. Todėl jeigu gerbiam save, savo kilnę, jaugt, neaikvokime bereikalingai energijos. Lietuva gyvena savo gyvenimu ir mes jai negalime nurodyti kelių, nes per-toli atsilikom nuo jos kultūrinio bei politinio gyvenimo. Padėję ir šalį Lietuvos reikalus, stengkimės savo naminius reikalus sutvarkyti.

Tos mintys jau senai mano žadamos, bet kai kurie ranka numoja. Vis dar mūsų amerikiečiai norisi, kad Lietuvoj būtų viskas tvarkoma sau patogi. Iš to seka ir apsilėidimas savo reikalais. Juk teatras tai vienintelė vieta, kur galima susitikti, pasikalbėti, aptarti savo kasdieninius reikalus. Seena gali visiems patarnauti, jei tik į ją bus kreipiama ypatinga domė.

Palikisų tą kitam kartui. Dabar eikime į naują metyną.

"Zorž Danden"

Su naujų metų atidarymu, atsidaro naujas vaidinimas. 5 d. sausio C. S. P. S. svetainėje art. S. L. Pilka atsisveikinimui ruošia vaidinimą. Įdomu kaip prasi-dės šių metų vaidinimai: su šimtais, ar su tukstančiais lankytoj? Gal but su dešitkais? Iš tikrųjų būtų "fonij", jeigu tiek tukstančių chigagiečių nedeleguotų keleto šimtų žiūrėtojų. Bet reikia tikėt, kad link-smas, klasinė Moljero komedij-su gražiais kostiumais su įdomins chigagiečių ir jie ateis pasižiūrėti ir tuomi atsi-sveiksins su art. S. L. Pilka, kuris tiekia mums jau ketvirtą veikalą.

Prie "Zorž Danden" (George Dandin) bus priedas iš penkto akto "Klasta ir Meilė", F. Šilerio. Labai gražus dramatinis vaidinimas.

Mudu su Pilka abiejuos veikaluos vaidinome Kaune ir tie veikalai turėjo pasisekimą. Kasžin ar jie turės tą patį čia, Chicagoj? Gal taip, kaip "Aušros Sunys"?

Repertuaras

"Birutės" vaidinimų repertuaras jau gana turtingas. Jeigu pavyktų art. S. L. Pilką užlaikyti Chicagoj, tai per porą metų mes turėtume gražių vaidinimų, ne tik originalių, bet ir klasinių. Dabar mes turime še-kancius veikalus: "Potašas" ir "Perlamutras", "Aušros Sunys", "Žemės Rojus", "Gegužės Kalalaitė" (muzikalis), "George Dandin" (ruošiamas) ir paskutiniai veiksmai: "Klasta ir Meilė" ir "Kestutis". O kiek dainų! Per porą metų chigagiečiai išigijo daug gražių veikalų.

Tuos visus veikalus matė gal keli šimtai žmonių. Kiti gi visai nematė. Kad tuos veika-us vėta visiems matyti, nėra abejonės. Reikia tik musų inteligentijai ir biznieriams pasirupinti tuo dalyku. Sumetę po keletą dolerių galėtų pasamdyti mums teatrą, o mes pagigintomis kainomis galėtume vaidinti darbo žmonėms, kurie neturi progos ir galimybių pamatyti gerus vaidinimus. Ir mūsų darbo žmogus gal nuva-žiuoti šventadienį į tokį "Good-

man Teatrą" arba kitur, pasi-žiūrėti vaidinimų su šių laikų scenos įtaisymais. Reikia musų žmoneliūs išvėžti ir parodyti jiems tikrą teatrą. Gana ty beizmontų!

Mes gi, aktoriai, turėtume progos įsivaidinti. Dabar, vos spėjam generalę repeticiją padaryti ir vėl lauk. Tai pagaldvokime! Yra galimybė, tik reikia noro.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KIEK KAINUOJA ŽMCGUI PRA LEISTY \$100.007

Atakymas: \$100.00 ant eik ir \$5.00 į metus ner visą likusį gyvenimą.

Kiekvienas mūsų praeistas doleris sudaro nematomą juostą centų ir kiekvienas centas atlieka tam tikrą darbą. Praleisdami centą paskui centą, doleri paskui dolerį, mes greitai praleidžiame šimtą ir išsiničiame savo centus dirbti del kitų.

Atsiminkite tai, kada jūs praleidiate pinigų. Atsiminkite, kiek tie pinigai vėdirbtu jums jei padėtumet juos į banką ar spulka?

Naujieng. Spulka. uždriba po \$6.00 grynų pelno ant kiekvieno \$100.00 — pamislyk kiek jūs šimtas uždribų jei laikytumet ji čia per 20 metų?

Ateik ir pasitark su sekretoriu apie taupymo būdus, o nuo jo sužinosi kito greit dauginais jūsų doleris.

NAUJIENOS SPELKA. 1739 So. Halsted St.

Roseland. — Sausio 3 d., 7:30 vakare K. Strumilo svetainėje, 158 E. 107 St., kampas Indiana ave. įvyks Lietuvių Darbininkų Namų Bendrovės šėrininkų metinis susirinkimas. Šiame susirinkime bus išduotas šėrininkų raportas. Taipgi bus svarstoma svarbūs reikalai. Todėl visi šėrininkai ir šėrininkės atsilankykite paskirtu laiku.

J. Tamašauskas, sekr.

Bridgeport. — Saldžiausios širdies J. Jėzaus mėnesinis ir metinis susirinkimas įvyks antradienį, sausio 4 d., 1927 m., 7:30 val. vak., Lietuvių Auditorijos salėj, 3133 So. Halsted st. Visi nariai esate kviečiami pribūti, nes randasi daug svarbių reikalų aptarti.

A. Bugailiškis, rašt.

Roseland. — Sausio 4 d., 7:30 v. vakare Aušros kambaryuose, 10900 So. Michigan ave., įvyks Lietuvių Improvement and Benefit Klubo metinis susirinkimas. Šiame susirinkime bus metinis raportas ir svarstoma svarbūs reikalai. Todėl visi klubo nariai atsilankykite paskirtu laiku. Kurie neatsilankysite, busit nubausti vienu doleriu.

J. Tamašauskas, sek.

Cicero. — Lietuvių Namų Savininkų Klubo metinis susirinkimas įvyks sėredoj, sausio 5 d., 7:30 v. vakare, W. Lukšto svet., 1500 So. 49 ave. Todėl malonėkite visi klubiečiai dalyvauti ir kaimynus atsi-veičiai del prirasymo. Taipgi šandien, sausio 3 d. kas galit, nueikit į miestelio valdinknių susirinkimą į Town Hall, kur bus svarstoma ir apie musų koloniją, apie senų geležio kiemą prie 48 ave. Susirinkimas atsidarys 8 v. vak.

Raštinkas.

Pranešimas Brighton Parko Lietuviams

Pranešu visiems Brighton Parko lietuviams, kad aš aprūpinu štos apielinkės lietuvių "Naujiensoms" kasdien anksti, išryto, perat, kurie norite rauti "Naujiensoms" kasdien rytmetiais: per išnešiotąją, malonėkite duoti man žinią žemiau pažymėtu adresu: Pranas Jurenas, 4438 South Fairfield Ave., Tel. Prospect 1887.

Anglų kalbos pamokos vyrams ir moterims

Raymond Chapel, 816 W. 31 gt., nuo Halsted gat., pusė bloko į vakarus. Pamokos buna du vakarų ir savaitė — antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7:30 iki 9 val. vak. Pamokos yra nemokamos. Mokymai: anglų kalbos, skaitymo ir rašymo. Vyrai ir moterys, kurie nori pramokti anglų kalbą kviečiami lankyti tas pamokas.

G. Tamošūnas.

APSIVEDIMAI

PAIESKAU moters ar merginos apsišvedimui, nesenesnės 40 metų ir turinčios nedaugiau kaip 2 vaikų. Nepaisai jos turto, nes aš uždibu gerai ir galu užlaikyti šeimyną. Man vis vien koki ji tikėjimo ar visai be tikėjimo.

Atsikreipkite laišku NAUJIENOS, 1739 S. Halsted st. Box 854

JIESKO KAMBARIU

REIKALINGI 2 ruimai prie mažos šeimynos, su valgiu, del 2 vyrų. Praneškite į Aušros Knygyną, 3210 S. Halsted st. Box 95

SIULYMAI KAMBARIU

KAMBARYS vienam vaikiniui karštu vandeniu šildomas, elektras, maudynės ir vienam karui garažas. 6551 So. Talman Ave. Hemlock 3740.

SU rakandais kambarys tinkamas vienam arba dviem vyrams. Yra karštas vanduo, gera transportacija, netoli nuo teatro. Lafayette "9507 arba 4359 S. Whipple st., 2nd fl.

REIKIA DARBININKU

VYRU

PAIESKAU daržininko, katras turi visokių medžių cepus parduoti ar sėklas; greitai atsiuokti kad ir agentas lietuvis pardavėjas V. CHAPS, 9907 So. State St. CHICAGO, ILL.

PARDAVIMUI

SPECIALIS pasiulymes Kalėdoms kailinių kautų, seal trimuoti, \$55. Southern Muskrat, \$95. Didelis pasirinkimas kitokių kautų. Mes nuodazom senus jūsų kautus ir jie išrodo kaip nauji. Kautų išvalymas ir pamušo įdėjimas \$17.

CAPITAL FUR SHOP 8 E. Randolph st., Room 408

PARDAVIMUI pirmos klesos bučėrnė ir grosėrnė; didelis barge-nis. 2435 S. Leavitt st.

NAMAI-ZEME

SOUTH SIDE

ŽEMIAUSIOS kainos loty. 36x123, greitai augančioj apielinkėj, kaina \$750, 1 trečdali įmokėti, likusius lengvais įmokėjimais. Neatidėliok, pirk tuojaus, padvigubink savo pinigus. Kreipkitės.

Z. S. MICKEVIČE 2505 W. 63 St.

MORTGECIAI-PASKOLOS

2-RI MORGECIAI

3-TI MORGECIAI

6% Nuošimčiai

Paskola suteikiama į vieną dieną

Perkame real estate kontraktus

International Investment Corporation

Kapitalas \$500,000.00

3804 S. Kedzie Ave. Tel. Lafayette 6738-6716

Pirmi Morgiečiai

Investuok savo pinigų į pirmus saugius aukso morgiečius ir gausite šešis nuošimčius už savo sutaupytus pinigus. Geriausi patarnavimą gausite pas

Justin Mackiewicz 2342 So. Leavitt Street Tel. Canal 1678

6, 7 ir 8%

PARDAVIMUI pirmi ir antri morgiečiai, nuo \$500.00 ir augčiau, nesanti nuo 6% iki 8% į metus. Tai yra saugiausias investavimas pinigų, kurie visada bus saugūs. Taipgi ir padarome paskolas ant pirmo, antro ir trečio morgiečio.

J. SINKUS and CO. 6959 So. Halsted St.

MOKYKLOS

Rudeninis Terminas

Drafting, Designing ir Dressmaking dabar atsidaro. Pradėk dabar ir pasiisuk sau žiemai rūbus kol mokis. Mes taipgi turime klesas Millinery ir Tailoring. Atsišauk, pašyk arba telefonuok del smulkmenų.

Valentine Dressmaking College 2407 W. Madison St., Chicago, Ill. M. E. Hufila, Mrg. Seeley 1648

MOKYKLOS

DVI LIETUVAITES

Mokina visokius šokus. Valandos nuo 10 val. ryto iki 2 po pietų ir vakarais nuo 7 iki 9. Nedėlidienais nud 2 iki 5 po pietų. 2128 So. Halsted Street Pirmos lubos

GREITAI IR PIGIAI

ISMOKINAME ANGLŲ KALBOS, gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Mūsų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbaigia pradinį mokslą į devynis mėnesius; augstesnį mokslą į vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tukstančiai lietuvių įgijo mokslus. Atelkite išrašyti žiandien ir jums padėsim įsigyti abėlną mokslą. Savo buvį žymiai pagerinsite, kai busite abėlnai ir visose mokslo šakose apsišvietę. Anglų kalbos visas kursas laisškai \$30, išmokėjimais \$5 mėnesiui.

Amerikos Lietuvių Mokykla J. P. OLEKAS, Mokytojas 3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar Jūs Norite

didesnį užmokėsi, geresnes darbo sąlygas? Leiskite mums jums pagelbėti, išmokindami jus Auto-Electric Mechanikos ir Baterijos Amato. Praktiškos pamokos ant kostumerių karų duos jums galę greičiau ir geriaus išmokti to amato ir greitu laiku gauti gerą darbą su geru mokes-tim. Darbą surandame. \$20.00 ir \$40 mokame besimokinant. Irgi mokina-me važinėti. Instrukcijos \$15.00 ir daugiau.

FEDERAL AUTO ENGINEERING SCHOOL 1507 W. Madison Street

IVAIRUS SKELBIMAI

Tel. Yards 7282 Res. Tel. Hemlock 5244 Bridgeport Painting & Hardware Co. Malevojan ir popieruojam. Už-laikom maleva, popiera, stiklus ir t. t. 3149 So. Halsted St. J. S. RAMANČIONIS, Prez.

Sol Ellis & Sons, Inc. Jobbers In Plumbing ir namų šildymo reikmenų 2118 So. State St., Chicago, Ill. Telefonai: Victory 2454 Ciceros Krautuvi, 4600 W. 22 St. Tel. Cicero 130

Tel. Lafayette 8706-8706 RUBIN BROS. NAMŲ STATYTOJAI 4155 Archer Ave. CHICAGO

TAISAU SENUS NAMUS IVEDU NAMŲ APSILDYMA STATAU NAUJUS NAMUS Už prieinamą kainą taisau namus, statau garadžius, duodu aprokavimą ir statau naujus namus. Atlieku bile kurį karpernterystės darbą greit ir tinkamai. Taipgi įvedu namų apšildymą. Reikale virš pažymėtų darbų kreipkitės pas savo tautiečio lietuviu — "Naujieng" adres:

HOME CONSTRUCTOR 1739 So. Halsted St. Tel. Roosevelt 8500

KRAUTUVIŲ FIKERIAI Grosernių, Bu-fernių, Delikatesen, Restauran-ty, Kendžių, Be-keriųjų. M u s u specialumas, Geras patar namavas, žemos kainos. Sostheims, 1912 So. State St.

ELECTRIC KONTRAKTORIUS Seniausis iš lietuvių, kur duoda užgandėdina. Įvedam elektros dratus, motorus, taisom elektros reikmenys, fikierius ir tt. W. P. Stephan Electric Co. (not inc) 2522 So. Halsted St., Chicago Phone Victory 7452

Didžiausios Vertės Ir Bargenai Kokie Kada Nors Buvo Pasiulyti Del Parloro Rakandų

Mes per daugelį metų pardavinė-jome tikrai oselio kainomis. Dabar pasiulome publikai rakandus tokiomis kainomis, kurios nebuvo girdėtos iki šiol. Garantuojame, kad mūsų kainos bus del jusų tikrai oselio kainos tikslai.

Gražus mohair iš-margintas setas \$99.50 Gražus Jacquard setas \$82.50

Ir daugelis kitų gerų bargenų mūsų didėlej dirbtuvėj.

Lincoln Upholstering Company 1208-10 No. Hoyn Ave. Netoli Division Street

SIUSKIT PER NAUJIENAS